

KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ PARLAMENTER ASAMBLESESİ

KEİPA

ULUSLARARASI SEKRETERYA

Doc: GA49/EC48/REC155/17/tr

155/2017 SAYILI TAVSİYE KARARI* **KEİ Üye Devletlerindeki Yeni ve Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Gelişimi**

1. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenterler Asamblesi (KEİPA), enerji sektörünün ekonomik büyüme ve çevresel sürdürülebilirlik için temel olduğunu vurgulamaktadır. Modern enerji hizmetleri, dünyanın dört bir yanındaki milyonlarca insanın yaşam kalitesini yükseltmeye katkıda bulunmakta ve gelişmenin tüm alanlarında ilerlemenin zeminini oluşturmaktadır.
2. KEİPA, giderek artan sayıda ülkenin gelecekteki enerji üretimi için yeni ve yenilenebilir enerji kaynakları kullanan teknolojileri uygulamaya sokmak için somut adımlar atılması gerektiğini anlamış olduğunun bilincindedir. Bu nedenle, güvenli ve kesintisiz enerji arzını sağlayan, her ülkenin kendi koşullarına bağlı olarak, enerji projelerinin geliştirilmesine yönelik çok taraflı ve entegre bir yaklaşımla çevre güvenliğini güçlendiren bir enerji sisteminin oluşturulması KEİPA bölgesinde yer alan ülkelerin öncelikleridir.
3. KEİPA, 12 Ekim 2010'da Napfion'da KEİPA Üyesi Ülkeler Enerji Bakanları tarafından kabul edilen Yeşil Enerji yatırımlarını; enerji verimliliği, yenilenebilir enerji kaynakları ve çevre dostu enerji teknolojilerine vurgu yaparak teşvik etmek üzere "yollar keşfetmenin" önemini belirten Karadeniz Bölgesi Yeşil Enerji Kalkınma Girişimi Bildirgesi'nin ilkelerini tamamen paylaşır.

* 5 Temmuz 2017 tarihli Asamble müzakereleri (Bkz.: Doc.: GA49/EC48/REP/17, Ekonomi, Ticaret, Teknoloji ve Çevre İşleri Komisyonu'nun 11 Nisan 2017 tarihinde Tiflis'te müzakere edilen "KEİ Üye Devletlerindeki Yeni ve Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Gelişimi" konulu Raporu. Raportör: Sn. Aflatun Amashov - Azerbaycan)

Asamble tarafından 5 Temmuz 2017 tarihinde İstanbul'da onaylanan Metin.

4. KEİPA, Asamblenin ulusal parlamentoları ve hükümetleri "temiz araştırma ve yenilenebilir enerjilerin geliştirilmesi üzerine genel araştırma çabalarını güvenli, sürdürülebilir ve verimli enerji kaynakları üzerine odaklanmaya davet ettiği Enerji Alanında İşbirliği üzerine 68/2003 sayılı Tavsiye Kararı yanı sıra Alternatif Enerji Kaynakları ve Bunların Karadeniz Bölgesindeki Olası Kullanımları üzerine 91/2006 sayılı Tavsiye Kararı'nda Asamblenin KEİ üye ülkeleri arasında alternatif enerji kaynaklarının yaratılması, genişletilmesi, dağıtılması ve tatbik edilmesi alanlarındaki işbirliği seviyesini artırmaya çağırıldığı Tavsiye Kararını hatırlatır.
5. KEİPA, KEİ bölgesindeki doğal, iklimsel ve coğrafi koşulların yanı sıra fosil yakıtların mevcut kaynakları ve yenilenebilir enerji kaynakları da dahil olmak üzere bölgedeki ülkelerin mevcut yakıt ve enerji kaynakları potansiyelinin, çeşitli yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarının geliştirilmesi ve kullanılmasında ana hatları oluşturduğunu kaydeder.
6. Asamble, yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarının geliştirilmesinin sadece enerji ve çevre güvenliği için değil, aynı zamanda devletlerin sosyal ve ekonomik kalkınmalarının önemli bir bileşeni olduğunu vurgular. Bu bağlamda, devletlerin geliştirilmiş enerji politikaları ve KEİ bölgesinde artan enerji işbirliğine dayalı olarak geleneksel enerji politikalarının yanı sıra alternatif enerji kaynaklarının etkili bir şekilde kullanılması, ülkelerin ve tüm olarak bölgenin sürdürülebilir kalkınmasında önemli sorunlarının çözümüne katkıda bulunmalıdır.
7. **Bu sebeple Asamble**, KEİ üyesi devletlerin parlamentolarına ve hükümetlerine aşağıdaki hususları önermektedir:
 - i. Daha temiz fosil yakıt teknolojileri de dahil olmak üzere yeni ve yenilenebilir enerji kaynakları ve karbon azaltma teknolojilerinin kullanımını artırmak için ulusal politikaları ve stratejileri *geliştirmesi*;
 - ii. Geleneksel enerji kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı ve artan enerji ihtiyaçlarını karşılamak için alternatif ulusal kapasitelerin genişletilmesi hususuna *özel dikkat atfedilmesi*;
 - iii. Çevresel olarak güvenilir enerji arzı ve sürdürülebilir kalkınma için yeni ve yenilenebilir enerji kaynakları alanında bölgesel seviyedeki programlar ve projelerin *geliştirilmesi*;
 - iv. Yatırımcı güvenini güçlendirmek, aynı zamanda yeni ve yenilenebilir enerji kaynakları alanında mevzuat becerileri ve en iyi uygulamaları paylaşmak için yasal, mali ve düzenleyici çerçevelerin oluşturulmasına *devam edilmesi*;
 - v. Öncelikli yenilenebilir enerji projelerinde özel sektör tarafından yapılan yatırımlarla birlikte bilimsel araştırma ve geliştirmenin *teşvik edilmesi*;
 - vi. Daha temiz enerji teknolojileri türlerine ve yenilenebilir enerji projelerinin uygulanmasına yönelik yatırımların *cezbedilmesi*;
 - vii. Enerji kaynaklarının daha geniş kullanımı hususunda özellikle yeni ve yenilenebilir enerji kaynakları için ek mali kaynakları harekete geçirmek ve bunların zamanında temininin sağlanması için *ilave tedbirlerin alınması*;

- viii. Yenilenebilir enerji kaynaklarının geliştirilmesi için uygun bir yatırım iklimi oluşturulması bağlamında yasal çerçevenin geliştirilmesi sürecinin *çabuklaştırılması*;
 - ix. Özel sektörün, herkes için iklim zorlukları ile başa çıkabilecek bir gelecek sağlamak için teknolojilerin transferinin yanı sıra; mevcut ve ilave daha temiz, yeni ve yenilenebilir enerjinin daha geniş kullanımına ve geliştirilmesine katılımın *teşvik edilmesi*;
 - x. Ekonominin enerji verimliliği artırımı da dahil olmak üzere en önemli enerji geliştirme önceliklerinin uygulanmasını teşvik eden bir teknik düzenlemeler, ulusal standartlar ve normlar sistemi *getirilmesi*;
 - xi. Yenilikçi, enerji tasarrufu sağlayan, çevresel ve diğer öncelikli alanlarda stratejik girişimlerin desteklenmesi ve *teşvik edilmesi*;
 - xii. Yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarının geliştirilmesi alanındaki devlet mülkiyet yönetimi verimliliğinin *artırılması*;
 - xiii. Ulusal ve bölgesel farklılıklara saygı gösterilirken, Karadeniz bölgesinde Yeşil Enerji hedefi ve ortak amacı ile ulusal stratejilerin uyumlu hale getirilmesi ve ulusal kapasite oluşturulması için işbirliği içinde çalışmak amacıyla bölgesel bütünleşmenin *geliştirilmesi*.
8. **Asamble**, KEİ Dışişleri Bakanları Konseyi'ni bu Tavsiye Kararını değerlendirmeye **davet etmektedir**.